

Beleidsregel van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Waalwijk houdende regels omtrent inzameling textiel Beleidsregels inzameling textiel Waalwijk 2017

Het College van Waalwijk,

gelet op de Afvalstoffenverordening Waalwijk 2017 en het Aanwijzingsbesluit Afvalstoffenverordening Waalwijk 2017;

besluit vast te stellen de "Beleidsregels inzameling textiel Waalwijk 2017".

Inleiding

In het Aanwijzingsbesluit Afvalstoffenverordening Waalwijk 2017 is Baanbrekers aangewezen als inzamelaar belast met de inzameling van de huishoudelijke afvalstof textiel. In deze beleidsregels is vastgelegd waarom textiel afkomstig uit huishoudens een afvalstof is en waarom in het kader van het doelmatig beheer van afvalstoffen één inzamelaar is aangewezen voor de inzameling van de huishoudelijke afvalstof textiel. Tot slot wordt uitgelegd waarom Baanbrekers is aangewezen als inzamelaar van textiel.

Textiel = afvalstof

Onder textiel afkomstig uit huishoudens wordt verstaan: alle kleding, alle textiel in huis (zoals dekbedden, lakens, dekens en keuken-, vaat-, hand- en theedoeken), grote lappen stof, gordijnen en vitrages en alle schoeisel. Het gaat om textiel waarvan de gebruiker zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen. Hiermee voldoet textiel aan de definitie van afval zoals die zowel Europees als landelijk wordt gehanteerd. Het verzamelen van textiel wordt dan ook in de regelgeving (o.a. het Landelijk Afvalbeheer Plan) en jurisprudentie (van het Europese Hof en de Raad van State) beschouwd als het verzamelen van afval. Het Landelijk Afvalbeheer Plan kent 10 beoordelingscriteria om te bepalen of sprake is van een afvalstof. Op basis van deze beoordelingscriteria worden ook kledinginzamelacties doorgaans beschouwd als het verzamelen van afval, omdat vrijwel altijd een vorm van controle en sortering nodig is.

Afvalstoffenverordening Waalwijk 2017

Omdat de inzameling van textiel wordt beschouwd als de inzameling van afvalstoffen, is de Afvalstoffenverordening Waalwijk 2017 daarop van toepassing. De Afvalstoffenverordening is gebaseerd op artikel 10.23 van de Wet milieubeheer: De gemeenteraad stelt in het belang van de bescherming van het milieu een afvalstoffenverordening vast. Onder bescherming van het milieu wordt, op basis van artikel 1.1.2 c van de Wet milieubeheer, mede verstaan de verbetering van het milieu en de zorg voor een doelmatig beheer van afvalstoffen. De Afvalstoffenverordening kent geen vergunningstelsel, maar een aanwijzingsstelsel. Dit betekent dat de gemeente geen inzamelvergunningen verleent, maar inzamelaars aanwijst. Het college kan inzamelaars aanwijzen die belast zijn met het afzonderlijk verzamelen van categorieën huishoudelijke afvalstoffen.

Doelmatig beheer van afvalstoffen

Voor het doelmatig beheer van afvalstoffen verwijst de Wet milieubeheer in artikel 1.1.1 naar het geldende afvalbeheerplan, de voorkeursvolgorde in artikel 10.4 en de criteria genoemd in artikel 10.5. Voor de inzameling van afvalstoffen is "doelmatigheid" een belangrijk begrip.

Het Landelijk Afvalbeheerplan 2009-2021 (LAP) geeft aan dat de afvalstroom textiel een goed voorbeeld is van mogelijke milieuwinst door een ketenbenadering (inclusief logistiek). Het beter sluitend maken van de textielkringloop biedt kansen voor milieuwinst: verhoging van de gescheiden inzameling, waarna door een hoogwaardiger hergebruik een deel van de milieubelastende primaire productie kan worden vermeden. Bij hergebruik kan nog onderscheid worden gemaakt tussen product- of grondstofhergebruik.

De voorkeursvolgorde van artikel 10.4 van de Wet milieubeheer voor de afvalverwijdering is: preventie; voorbereiding voor hergebruik; recycling; andere nuttige toepassing, waaronder energieteerugwinning; veilige verwijdering. Dit is conform de zogenoemde Ladder van Lansink.

De criteria genoemd in artikel 10.5 van de Wet milieubeheer zijn: Het beheer van de afvalstoffen geschiedt op effectieve en efficiënte wijze. Er is effectief toezicht mogelijk op het beheer van de afvalstoffen. In de jurisprudentie worden de volgende elementen genoemd die onderdeel uitmaken van een doelmatigheidsstoets: milieuverantwoorde wijze van verzamelen; milieuverantwoorde wijze van verwerken; zo

hoogwaardig mogelijke afzet van ingezamelde afvalstoffen (= Ladder van Lansink); wezenlijke positieve bijdrage aan de verwijderingsstructuur (capaciteit, kosten, milieu); een compleet pakket afvalstoffen en niet alleen de “krenten uit de pap”; continuïteit in inzameling en verwerking; effectief toezicht; handhaving; na kunnen gaan wat er met de afvalstoffen gebeurt; evenwichtige spreiding van inzameling en verwerkingscapaciteit. Daarnaast spelen korte aanrijroutes en lage inzaamkosten een rol. Textiel vertegenwoordigt een marktwaarde. Om die reden begeven zich allerlei partijen op de textiel inzaammarkt, soms ook illegaal. Het is van belang dat de gemeente grip houdt op de inzameling van textiel. Dit ter borging van de doelmatige inzameling van textiel.

Inzameling textiel gemeente Waalwijk: aanwijzing één inzamelaar

Het belang van de gemeente Waalwijk is dat zo veel mogelijk kilo's textiel op een duurzame en doelmatige wijze gescheiden worden ingezameld en dat het ingezamelde textiel zo hoogwaardig mogelijk wordt hergebruikt. Het belang van de inzamelaar is dat er zoveel mogelijk kilo's worden ingezameld tegen zo laag mogelijke kosten. Het belang van de inwoners van de gemeente is dat zij hun textiel zo gemakkelijk mogelijk kunnen aanbieden en dat de totale kosten zo laag mogelijk blijven.

De omschreven belangen worden het best gediend door aanwijzing van één inzamelaar die gedurende meerdere jaren textiel inzamelt. De inzamelaar kan dan investeren in een duurzame en doelmatige inzameling en communicatieuitingen, waarmee zo veel mogelijk textiel wordt ingezameld. Hierdoor ontstaat een hoogwaardige inzaamstructuur. Het resultaat is een hogere opbrengst (in kilo's) aan ingezameld textiel. Dit leidt indirect tot lagere gemeentelijke lasten voor de inwoners van de gemeente. Daarnaast kunnen investeringen door de hogere textielopbrengst gemakkelijker worden terugverdiend. Dat is een voordeel voor de inzamelaar. Naast de lagere gemeentelijke lasten is het voordeel voor de inwoners dat er, door de langere periode, continuïteit in de inzameling ontstaat en daarmee een heldere inzaamstructuur. De burger raakt gewend aan de inzameling en zal daardoor meer textiel aanbieden. De inzamelaar en de gemeente werken gedurende een langere periode nauw samen en kunnen betere afspraken maken om de verschillende belangen te dienen. De gemeente heeft immers het initiatief en de regie meer in eigen hand en kan oneigenlijke inzameling beter weren. Omdat er op deze wijze een doelmatige inzameling is gerealiseerd, is er geen ruimte voor andere partijen. Een andere partij, bijvoorbeeld een commerciële marktpartij of charitatieve instelling, krijgt geen toestemming om textiel in te zamelen. Er is immers al een doelmatige inzameling gerealiseerd. De aanwijzing van één inzamelaar zorgt voor rust op de inzaammarkt.

Textielinzameling: gemeente Waalwijk versus Baanbrekers

Op 1 januari 2015 is de Participatiewet in werking getreden. Deze wet heeft als belangrijkste doel om meer mensen actief op de arbeidsmarkt te krijgen. Onderdeel van de Participatiewet is om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te begeleiden naar werk of werkervaring op te laten doen. Eén van de mogelijkheden hiervoor is om, waar mogelijk, gemeentelijke opdrachten één op één aan een publieke onderneming te gunnen. De gemeente Waalwijk heeft de inzameling van textiel gegund aan Baanbrekers. De overeenkomst met Baanbrekers is, met ingang van 1 maart 2015, aangegaan voor een periode van 3 jaar. Drie maanden voor het einde van de contractperiode treden partijen in overleg over verlenging van de overeenkomst. De inzameling van textiel en de werkzaamheden die daarmee samenhangen zijn bij uitstek geschikt voor de doelgroep van Baanbrekers. Het zijn activiteiten gericht op het bevorderen van de arbeidsbekwaamheid en de arbeidsfitheid van werknemers. Voor de gemeente Waalwijk is het van belang dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt mee kunnen draaien in het arbeidsproces. De gemeente Waalwijk heeft de vrijheid om de inzameling van textiel aan te besteden en tegen de hoogste vergoeding per ton te gunnen aan een erkende inzaamdienst/derde of op basis van (quasi) inbesteden te gunnen aan bijvoorbeeld Baanbrekers. Gezien het voorgaande hecht de gemeente veel waarde aan het gunnen van textielinzameling aan Baanbrekers, vandaar dat is gekozen voor (quasi) inbesteden bij Baanbrekers. In het Aanwijzingsbesluit Afvalstoffenverordening Waalwijk 2017 is daarom Baanbrekers aangewezen als inzamelaar belast met het afzonderlijk inzaamen van textiel.

Aldus vastgesteld in de vergadering 19 december 2017.

*HET COLLEGE VAN WAALWIJK,
de secretaris,
J.H. Lagendijk
de burgemeester,
drs. A.M.P. Kleijngeld*